

[Johs. Christiansen.]

sige sin mening om den tanke, der også er udkastet, nemlig at sende soldaterne hjem med udrustning, når rekruttiden og et par måneder derefter er forløbet, men sådan at de i den tid, hvor man mente at kunne holde dem hjemme, måtte til periodiske mønstringer. Hvis den tanke kunne realiseres — jeg tør ikke på forhånd have nogen afgørende mening derom —, ville man også opnå, hvad der, når alt kommer til alt, utvivlsomt ville være den allerbedste løsning, at de påny kunne blive beskæftiget ved det arbejde, som indkaldelsen havde taget dem fra.

Hans Hansen (Rørby): Det foreliggende forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til lov om forsvarrets ordning, om centralstyrelsen og den kommandomæssige organisation, indeholder 15 ændringer.

Den første ændring går ud på en ny affattelse af § 5, og det fremgår af denne, at forsvarsministeren under krigsforhold, hvis forholdene gør det ønskeligt, kan overdrage forsvarschefen at lede militære styrker af alle værn. Det vil altså sige, at denne ikke under den ordning, der er truffet med hensyn til en fælles forsvarsstyrke for Europa, har ledelsen over dem i krigstid, men kun i fredstid, hvilket er en naturlig konsekvens af oprettelsen af den nordeuropæiske region, for hvilken admiral Brind er chef, bistået af en international stab. Det er altså stort set kun en bemyndigelse for forsvarsministeren til, når særlige forhold taler derfor, at fravige den sædvanlige ordning og overgive ledelsen til forsvarschefen.

Ændringerne under nr. 2 til 15 er væsentligt af redaktionel karakter:

Vi er på godt og ondt medlem af Atlantpagten, og dette kan ikke ændres, selvom man måske kan synes, at den suverænitets, som der blev talt så meget om ved behandlingen af vort medlemskab i Atlantpagten, bliver mindre, end man havde tænkt sig. Trods dette kan vi naturligvis ikke unddrage os den fulde konsekvens af vort medlemskab, og jeg vil nøjes med her at sige, at vi fra vor side ikke vil gå imod de foreslåede ændringer til loven om forsvarrets ordning. Vi kan ikke se, at der er nogen mulighed for at gå imod dem, når det er en kendsgerning, at vi er medlem af Atlantpagten. Det kan ikke lade sig gøre at være medlem og alligevel prøve på at stå udenfor.

Det foreliggende lovforslag medfører ikke nogen ændringer i vort forsvar i fredstid, men i krigstid vil forsvarret være underlagt den nordeuropæiske region og admiral Brind,

som er ansat af general Eisenhower og bistået af den internationale stab. Vi fra vor side kan ikke gå imod det lovforslag, der her foreligger; vi synes, det er en naturlig konsekvens af det, som er sket, og som ikke kan ændres, før der er gået 20 år.

Alfred Jensen: Jeg skal ikke ved denne lejlighed komme ind på en nærmere omtale af den øgede fare, som vor udenrigs- og militærpolitik betyder for Danmark og det danske folk. Det var der ganske vist anledning til, og det trænger faktisk til at blive sagt så ofte, at det bliver slået fast i alles bevidsthed. Men det er gjort adskillige gange, og jeg skal ved denne lejlighed indskrænke mig til nogle korte bemærkninger.

For det første vil jeg gerne understrege, at erfaringerne viser, at vi kommunister havde ret, da vi både i 1950 og i 1951 påviste, at de forslag, der blev forelagt fra forsvarsministeriet om forsvarrets ordning, skulle skabe en rammeordning, hvori amerikanerne kunne putte det, der passede dem. Det har været muligt indenfor rammerne af denne lovgivning at øge oprustningen og dermed også den økonomiske byrde for landet i en sådan grad, at ingen ville tro, det havde været muligt. Nu tales der jo åbent om, at der til oprustningen, til militæret alene skal bruges ca. 1 milliard årlig. Da vi behandlede militærforslagene i forsvarskommissionen, talte man om en udgift på 240 mill. kr. årlig. Det viser jo, hvilken vidde der har været i de forslag, der blev forelagt. Denne vidde kommer også til udtryk på anden måde.

Jeg tænker her på, at man ved at forelægge lovene i tilpas elastisk form kunne løse en hel del spørgsmål, som måtte og ville støde på store vanskeligheder. Det gjaldt først og fremmest tjenestetiden. Alene den forholdsvis korte forlængelse, der blev foretaget i sidste rigsdagssamling, gav jo anledning til modstand og utilfredshed overalt i landet, en utilfredshed, som var begrundet i de erfaringer, alle unge mennesker, der har aftjent deres værnepligt, har gjort angående udnyttelsen af tjenestetiden og virkningen på mandskabet. Nu fik man loven affattet på en sådan måde, at man uden at spørge rigsdagen, uden at lave altfor megen ståhej overfor offentligheden var i stand til at forlænge tjenestetiden til de 18 måneder. Men selvom man således har kunnet luske denne forlængelse igennem uden nogen offentlig debat, uden afstemning her i rigsdagen, skal man dog ikke tro, at der er almindelig tilfredshed ude blandt ungdommen, og man skal heller